

INHOUD

Inleiding 4

Acteur 6

Dramadocent 8

Visagist 10

Decorontwerper 12

Stand-upcomedian
14

Cameraman 16

Stuntvrouw 18

Geluidstechnicus 20

Lichttechnicus 21

VFX-artiest 22

Artistiek directeur
dansgezelschap 24

Kostuumontwerper 26

Muziekmanager 28

Advocaat media- en
entertainmentrecht 29

Scenarist 30

Recensent 31

Locatiescout 32

Popster 34

Muziekproducer 35

Choreograaf 36

Balletdanser 37

Vlogger 38

Filmregisseur 40

Radio-dj 42

Sessiemuzikant 43

The background of the page is a stylized illustration. At the top, two spotlights are mounted on a dark blue background, casting beams of light down towards the center. In the center, a man in a dark suit and glasses stands on a stage, holding a microphone. Below him, a large, colorful crowd of people is depicted from behind, looking towards the stage. In the foreground, a man with a beard and headphones is operating a large, detailed audio mixing console. To his right, a woman with long dark hair is applying makeup to another woman with curly hair. The overall color palette is dominated by blues, greens, and purples, with bright yellow light from the spotlights.

INLEIDING

Wat maakt je geschikt voor een beroep in film, tv of theater?

Er zijn heel veel beroepen in de wereld van film, tv en theater. Van sommige heb je misschien zelfs nog nooit gehoord.

Droom je van een carrière op het witte doek? Of sta je graag op een podium voor een enthousiast publiek? Zijn creativiteit, entertainment en samenwerking belangrijk voor jou? Dan is een beroep in de podiumkunsten, bij de film of voor tv misschien iets voor jou.

Of je nu graag in de schijnwerpers staat of liever achter de schermen werkt, je kunt op allerlei manieren aan de slag in deze sector. Van muzikant tot technicus, van danser tot docent, er zit vast wel een beroep voor jou bij.

Elk beroep heeft zijn eigen vereisten. Een scenarist moet een rijke fantasie hebben en goed kunnen schrijven; een advocaat moet verstand hebben van mediarecht; wie een camera bedient moet technisch sterk zijn, en een filmregisseur, artistiek directeur of muziekproducer moet anderen kunnen leiden en inspireren.

Er zijn ook kwaliteiten die iederéén met een beroep in de film-, tv- of theaterwereld moet hebben: een sterke motivatie, een actieve werkhouding en de wens om het publiek een speciale en onvergetelijke ervaring te bezorgen.

Je moet ook tegen kritiek kunnen en kunnen luisteren naar anderen. Een acteur moet de moed niet laten zakken na een mislukte auditie. Kostuumontwerpers, VFX-artisten en decorontwerpers werken allemaal met instructies en moeten feedback kunnen verwerken. Soms moet je ook geduldig zijn: een vlogger moet volgers zien te krijgen, een balletdanser moet elke dag uren oefenen en een goede stand-upcomedian schaaft maanden aan zijn voorstelling.

Om welk beroep het ook gaat, besef dat roem, rijkdom of prestaties niet het belangrijkste zijn: het gaat vooral om een netwerk opbouwen, je talenten ontwikkelen en plezier hebben in je werk!

Herken je jezelf in dit alles? Dan is werken voor film, tv of het theater echt iets voor jou!

In dit boek ga je op snuffelstage met 25 mensen die werken in de podiumkunsten, bij de film of voor tv. Ze vertellen wat je ervoor moet kennen en kunnen en wat de werkzaamheden zijn. Je ontdekt ook hoe een gewone werkdag eruitziet, en wat de plussen en minnen zijn van hun beroep. Wat werkt bijvoorbeeld op de zenuwen van de visagist?

HINT: iets met artiesten en niet kunnen stilzitten!

Op bladzijde 44-45 kun je onderzoeken welke beroepen misschien bij jou passen. En op bladzijde 46-47 vind je in het kort nóg een aantal beroepen in de podiumkunstensector!

ACTEUR

In ons beroep kruipen we in de huid van allerlei personages en brengen die tot leven. Het is een opwindend en afwisselend bestaan, en we houden allemaal van ons vak. Maar succes komt niet vanzelf; je moet hard werken, talent hebben en een doorzetter zijn.

TONEELSPELER

Wat mij betreft gaat er niets boven spelen voor een live publiek. Op school was drama mijn favoriete vak. Na mijn eerste rol bij het schooltoneel was ik verkocht. Ik ging naar de toneelschool en werd acteur! De eerste paar jaar speelde ik alleen bijrollen. Maar toen kreeg ik een paar goede kritieken en werd ik opgemerkt door regisseurs, zodat ik ook hoofdrollen begon te krijgen. En nu speel ik in allerlei toneelstukken en musicals. Als toneelspeler moet je veel onthouden, want je moet je rol uit het hoofd kennen. En het grootste deel van de week sta je uren op het podium, dus ook uithoudingsvermogen is erg belangrijk. Maar dat is mijn plek voor het voetlicht me wel waard!

TELEVISIE-ACTEUR

Vroeger maakte ik mijn vrienden altijd aan het lachen met mijn imitaties. Na de middelbare school deed ik een improvisatieworkshop, en dat vond ik geweldig! Ik nam toneellessen en werd lid van een toneelvereniging. Ik schreef me in bij castingwebsites en een agentschap (dat regelde audities voor me). Ook deed ik ervaring op als figurant (dan heb je een rol zonder tekst). Zo kwam ik in contact met tv-producenten en dat leverde me uiteindelijk een vaste rol in een tv-comedyserie op. Op den duur kreeg ik daardoor ook rollen in andere series. Ik werk graag voor tv. In een film weet je hoe het afloopt met je personage, maar in een serie is dat vaak een verrassing. En als een serie meerdere seizoenen loopt, kun je je beter inleven in een personage, omdat je het dan langer speelt.

FILMACTRICE

Mijn dagen zijn gevuld met scripts lezen, rollen voorbereiden, van en naar filmsets reizen en acteren. Ook geef ik interviews in de media om de films waar ik in speel te promoten. Ik heb mijn droombaan, maar ik heb er hard voor moeten werken. Ik ging naar de toneelschool, liep ontelbare audities af, leerde dansen en paardrijden om kans te maken op meerdere soorten rollen. Ik nam iedere klus aan die ik kon krijgen, hoe klein ook. Acteren is soms een pittig vak; ik maak lange dagen, krijg veel kritiek en soms moet ik mijn uiterlijk veranderen voor een rol. Maar ik ben dol op de uitdaging!

GEKOSTUMEERD ARTIEST

Acteren en met kinderen werken, dat doe ik het liefst. Mijn baan is de perfecte combinatie van die twee, want ik werk als prinses in een sprookjespark.

Ik maak praatjes met de bezoekers, maar wat ik ook zeg, ik moet altijd in mijn rol blijven. Ik moet liedjes en tekstjes uit het hoofd leren en ik moet antwoorden op allerlei vragen paraat hebben, want ik moet zo overtuigend mogelijk overkomen. Mijn ervaring bij het schooltoneel en mijn zanglessen komen daarbij goed van pas. Mijn baan is soms wel stressvol en vermoeiend, want ik moet ter plekke kunnen improviseren en ik moet altijd vrolijk en enthousiast zijn. Maar dat geeft niet, want er is niets mooiers dan kinderen die stralen zodra ze mij zien!

STEMACTEUR

Soms vragen mensen in welke films of series ik te zien ben, en dan zijn ze verbaasd als ik zeg: 'Geen!' Een stemacteur zie je niet, die hoor je. Maar dat maakt mijn werk niet gemakkelijker! Een 'gewone' acteur kan met gezichtsuitdrukkingen en lichaamstaal een heleboel vertellen, terwijl ik maar één instrument heb: mijn stem! Het kostte veel moeite en tijd om te komen waar ik nu ben. Ik volgde acteerlessen, oefende verschillende stemmen en accenten en pas bij de zoveelste auditie werd ik aangenomen en kon ik carrière gaan maken. Mijn baan is heel afwisselend en dat vind ik leuk. Nu eens speel ik een marsmannetje in een tekenfilmserie, dan weer spreek ik een reclamespotje in of lees ik een luisterboek voor.

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Het is erg leuk om verschillende rollen te spelen. Je krijgt een idee hoe je leven eruit zou zien als je iemand anders was!

MIN: We krijgen best vaak tegenslagen te verwerken: mislukte audities, lange periodes zonder werk, slechte recensies...

DRAMADOCENT

Ik wilde graag werken met kinderen en jongeren. Daarom haalde ik na mijn studie theaterwetenschappen een onderwijsbevoegdheid, zodat ik les kon gaan geven. Ik geef drama op een middelbare school. Ik maak mijn leerlingen enthousiast voor toneel en help ze om zelfvertrouwen te ontwikkelen.

1

Vandaag begin ik met acteerles in het vijfde jaar. Ik verdeel de leerlingen in groepjes. Ze spelen allemaal dezelfde scène: een gesprek tussen een puber die te laat is thuisgekomen en ouders die daarover teleurgesteld zijn. Ik gebruik graag situaties uit de leefwereld van mijn leerlingen. Dan kunnen ze zich beter inleven en spelen ze natuurlijker. De groepjes spelen om de beurt voor hun klasgenoten en ik geef commentaar.

2

In de volgende les doe ik eerst een paar improvisatiespellen. Die helpen de leerlingen los te komen, hun verlegenheid of schaamte te overwinnen en te oefenen met acteren. Ik vraag ze een scène te spelen en tegelijk te doen alsof ze dwars door een enorme klodder slijm ploeteren. Met hun lichaamstaal moeten ze laten zien hoe lastig dat is en hoe het slijm tegen hen aanplakt!

3

In de volgende les kijken we naar de video van een toneelstuk van Vondel, gespeeld door beroepsacteurs. Daarna bespreken we klassikaal de taal en tijd van dat stuk uit de zeventiende eeuw. Behalve acteren, leer ik mijn leerlingen ook iets over de geschiedenis van het toneel en beroemde stukken van vroeger.

4

Tussen de middag houd ik audities voor een nieuw project: de musical Grease. Schooltoneel organiseren en regisseren kost veel tijd en energie, maar ik vind het superleuk om te doen. Het schooltoneel brengt de hele school samen. Er doen veel leerlingen aan mee, als muzikant, acteur of achter de schermen. Tijdens de audities maak ik aantekeningen en ik probeer de hoopvolle kandidaten gerust te stellen: ik ga proberen iedereen een rol te geven.

6

Ik heb de rest van de middag geen les. Ik kijk huiswerk na, loop mijn aantekeningen over de audities na en bereid mijn nieuwe lessen voor. Wil je dit werk goed doen, dan moet je je zaakjes op orde hebben en alles goed voorbereiden.

5

Een uur later geef ik het derde jaar een les over wat er allemaal komt kijken bij een toneelproductie. Van decorontwerp, rekwisieten, kostuums, muziek en belichting tot de mensen achter de schermen. Aan het eind van de les geef ik huiswerk mee en kondig ik aan dat we daar volgende week een quiz over gaan doen. Dat zorgt hier en daar voor gemopper in de klas!

7

De schooldag is voorbij, maar ik ga nog niet naar huis, want het is ouderavond. Ik bespreek met de ouders hoe hun kind het doet in de klas en stel extra hulp of begeleiding voor als ik denk dat een leerling dat nodig heeft.

8

Om zeven uur ben ik eindelijk thuis. Ik plof op de bank en zet de tv aan. Het is leuk om voor de verandering eens anderen aan het werk te zien!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Ik hou van de repetities. Het is zo mooi om te zien hoe de spelers vooruitgaan, van de eerste repetitie tot de première.

MIN: Soms kan ik leerlingen niet hun favoriete rol in een productie geven. Dan vind ik het lastig om ze te moeten teleurstellen.

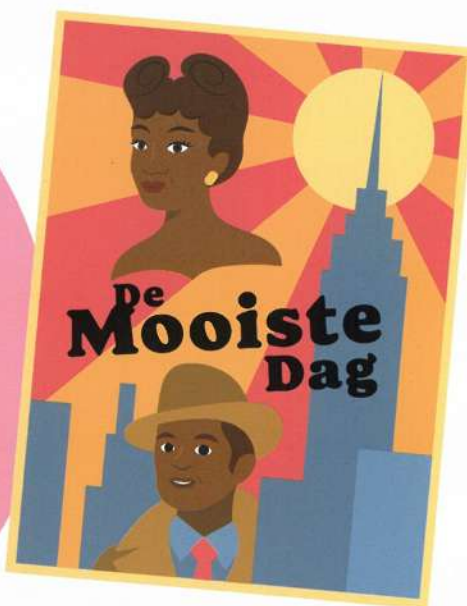

VISAGIST

Ik raakte geïnteresseerd in make-up tijdens mijn bijbaantje op de cosmetica-afdeling van een warenhuis. Ik deed een opleiding tot schoonheidsspecialiste, waar ik alles leerde over huidverzorging, make-up, hygiëne enzovoort. Nu verzorg ik de make-up op filmsets: ik tover de acteurs om tot hun personages.

1

Vandaag is de eerste opnamedag van de film *De mooiste dag*. Als hoofdvisagist heb ik alle make-up looks ontworpen. Ik zorg ook dat alle benodigdheden er zijn. Ik ben dus al een tijdje bezig met de voorbereiding. Vandaag doe ik de make-up van de hoofdrolspelers. Ik leid een team van visagisten en assistenten, die de rest van de cast opmaken.

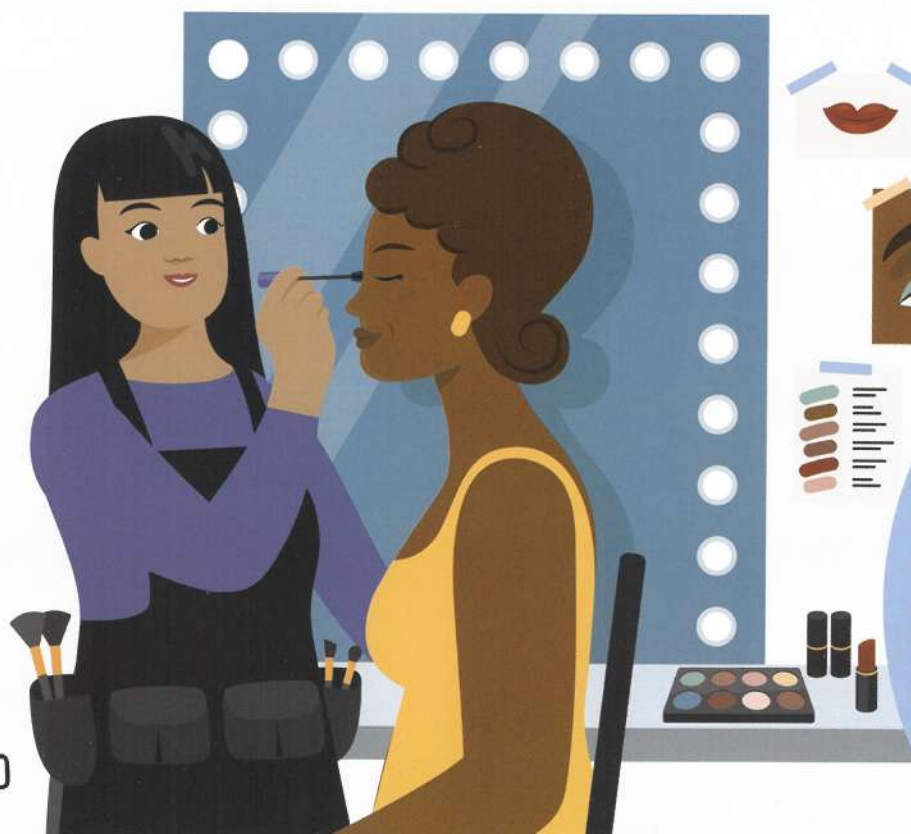
Ik begon met vrijwilligerswerk, als visagist bij het amateurtoneel. Ook deed ik losse betaalde klussen om meer ervaring op te doen, en om mensen in de filmwereld te leren kennen. Andere visagisten zijn meer gespecialiseerd in make-up bij modeshows, fotoshoots of videoclip.

2

Ik kom om zes uur aan op de set. Ik ben altijd een van de eersten, omdat de acteurs opgemaakt moeten worden voor we gaan draaien. Ik heb een strakke planning, en dat moet ook. Als eerste leg ik al mijn spullen klaar in de make-upwagen. Ik controleer ook of de rest van mijn team startklaar is.

3

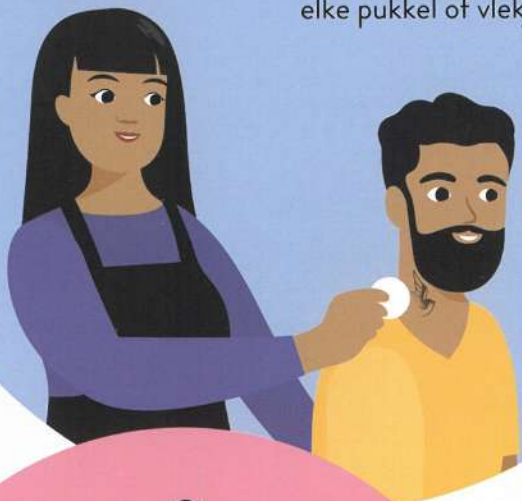
Om zeven uur stapt Monica mijn wagen binnen. Zij heeft de vrouwelijke hoofdrol. Terwijl ik haar opmaak, kletsen we wat (je moet in dit vak goed met mensen kunnen omgaan). Ik werk nauwkeurig volgens de foto's en aantekeningen van mijn ontwerp, want het resultaat moet elke dag precies hetzelfde zijn. De film speelt in de jaren 40 en ik heb goed bestudeerd hoe de mensen er toen uitzagen.

4

Daarna is Johan, de mannelijke hoofdrolspeler, aan de beurt. Hij heeft een tatoeage in zijn nek. Die moet ik camoufleren (onzichtbaar maken). Hij krijgt een natuurlijke look met weinig make-up. Geen make-up is nooit goed, want de studiolampen en high quality camera's tonen elke pukkel of vlekje.

5

Ik neem een kijkje bij mijn team en check of iedereen op schema ligt. We moeten snel werken, want de acteurs moeten voor de opnames beginnen ook nog langs bij de kapper en de kostuumafdeling.

6

Ik ben de hele dag bezig met acteurs opmaken. Soms sta ik op de set om de make-up bij te werken, soms werk ik in de wagen. Als het even rustig is, check ik de voorraden en werk ik de bestellingen bij.

7

Later komt Monica nog een keer langs. De volgende scène speelt in de toekomst en ze moet een heel stuk ouder gemaakt worden. Dat is een klus voor onze grimeur, een specialist in bijzondere make-up. Die kan iemand er ouder, gewond of zelfs buitenaards laten uitzien! Ik kijk toe hoe hij Monica's gezicht rimpels, een nepneus en een nepkin geeft. Het resultaat is verbluffend!

8

Na afloop van de draaidag stappen de acteurs mijn wagen binnen zodat ik hun make-up kan verwijderen. Ik ruim de boel op en ga naar huis. Morgen wacht weer een overvol programma.

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Ik gebruik graag mijn artistiek talent om het uiterlijk van acteurs om te toveren.

MIN: Ik weet dat stilzitten soms lastig is, maar sommige acteurs zijn echte wiebelkonten!

DECORONTWERPER

Ik ontwerp decors voor theaterproducties. Dat is anders dan voor tv of film, want je hebt minder plek en je moet in korte tijd opbouwen en afbreken, maar dat vind ik juist de uitdaging! Het decor draagt bij aan de sfeer van de productie en vertelt een deel van het verhaal. In dit vak moet je niet alleen creatief, maar ook technisch en praktisch aangelegd zijn. Je moet een geweldig decor kunnen verzinnen, maar je ontwerp moet ook uitvoerbaar en veilig zijn.

1

Ik ben al een maand bezig met het decor voor een rock-'n-rollmusical die in de jaren 50 speelt. Ik heb het script gelezen en met de regisseur overlegd wat voor decor en hoeveel decorstukken zij wil hebben. Ik heb inmiddels twee maquettes gemaakt, dat zijn voorbeelden in het klein. Eentje van een cafetaria en eentje van een danszaal. Vanochtend presenteer ik mijn ontwerp voor de straatscènes aan de regisseur.

3

Vervolgens spreek ik een van de decorbouwers, die een tafel timmert voor de cafetariascènes. Ik vertel dat de tafel erg stevig moet zijn, want er zal op gedanst worden!

Ik vraag haar ook of ze de stoelen zo kan maken dat we ze opnieuw kunnen gebruiken tegen de wanden van het danszaaldecor. Ik werk met een budget en spullen hergebruiken is een manier om de kosten te drukken.

2

Het decor moet het idee geven van een straat in de jaren 50, dus ik heb voor ik ging schetsen veel foto's en filmpjes uit die tijd bekeken. De regisseur is in de wolken met mijn schetsen! De komende dagen ga ik ook een maquette van dit decor bouwen, zodat de regisseur precies kan zien wat waar op het podium komt. Als alle maquettes zijn goedgekeurd, bouwen we ze na in het echt.

4

Ik rijd naar de dansstudio voor een afspraak met de choreograaf. Die ontwerpt de choreografieën, de dansen in de show. De dansers moeten genoeg plaats hebben om vrij en veilig over het podium te bewegen. Ik bespreek het straatdecor met hem en hij geeft me een video van de dansrepetities. Die ga ik bekijken om te zien of ik mijn ontwerp moet aanpassen.

Na mijn opleiding theatervormgeving werkte ik in kleinere theaters en als assistent van andere decorontwerpers. Nu ik wat bekender ben in het wereldje, word ik ingehuurd om decors voor grotere producties te ontwerpen.

5

Terug in het theater neem ik een kijkje bij de decorschilder. De regisseur wil een vrolijke show vol energie, daarom krijgt de cafetaria felle kleuren.

De schilder is in de weer met felgeel en rood, het ziet er prima uit! De danszaal wordt minder opvallend, maar daar zorgen de kostuums voor kleur.

6

's Middags heb ik een afspraak met de lichtontwerper. Sommige straatscènes spelen zich 's avonds af en dus heb ik straatlantaarns nodig. Volgens hem zijn twee lantaarns, een aan elke kant van het podium, voldoende. De show begint echt vorm te krijgen en ik word er helemaal enthousiast van!

7

Als laatste ontmoet ik de rekvisiteur. Rekvisieten zijn losse voorwerpen die je gebruikt in een toneelvoorstelling. De rekvisiteur zoekt ze bij elkaar, huurt of koopt ze, of laat ze maken. Voor deze voorstelling hebben we veel rekvisieten nodig, zoals een jukebox en nep-ijsjes. Om te bepalen hoe die eruit moeten zien, bekijken we foto's uit de jaren 50.

8

's Avonds thuis lees ik het script nog eens door. Ik maak me een beetje zorgen, want de pauze tussen de cafetariascène en de straatscène is wel erg kort. Misschien kunnen we wielmpjes onder de meubels monteren, zodat ze makkelijker verplaatst kunnen worden. Een groot deel van mijn werk bestaat uit problemen oplossen!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Elk toneelstuk, elke opera of musical is anders. De ene keer ontwerp ik een spookhuis met geheime deuren, de andere keer moet ik een zwembad op het podium zien te krijgen!

MIN: Ik werk voor mezelf, en ik moet altijd proberen opdrachten binnen te halen. Dat is soms lastig.

STAND-UPCOMEDIAN

Als kind maakte ik al graag anderen aan het lachen. Na de middelbare school studeerde ik aan de kleinkunstacademie. Tegelijk bracht ik al een eigen programma in comedyclubs. Na een paar jaar had ik mijn eigen stijl gevonden. Ik bouwde stapje voor stapje aan mijn bekendheid en ik kreeg steeds meer succes. Nu ben ik een bekende stand-upcomedian en word ik betaald om op te treden in het hele land.

1

Vanavond speel ik in de bekendste comedyclub van Amsterdam. Het is de première van een tournee van dertig voorstellingen door heel Nederland en Vlaanderen. Als stand-upcomedian reis je heel wat af! 's Middags doe ik nog een doorloop van mijn programma. Mijn grootste nachtmerrie is dat ik mijn tekst vergeet terwijl ik tegenover honderden mensen op een podium sta.

3

Onderweg naar de club hoor ik op straat een jongetje aan zijn moeder vragen: 'Mam, waarom kun je wel pap eten, maar geen mam?' Ik pak snel mijn notitieboekje en schrijf het op. Misschien maak ik er later een grap van. Ik schrijf grappige dingen die ik hoor of zie altijd op. Het moeilijkst aan mijn beroep is het verzinnen van nieuwe grappen!

4

Ik kom aan in de club en kleeft me om in de kleedkamer. Mijn typetje is een softie die probeert cool te zijn maar net alles verkeerd doet. Eerlijk gezegd lijkt hij wel een beetje op mij! Sommige comedians treden op als zichzelf, andere doen allerlei typetjes.

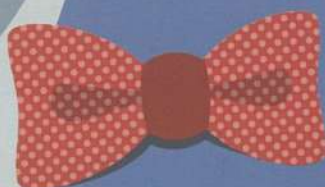

Ik toer meestal door het land met een avondvullende voorstelling.

Ik doe ook try-outs, dat zijn voorstellingen om een nieuw programma live uit te proberen. Cabaretiers maken vaak ook grappen. Maar een cabaretier vertelt meer een verhaal, met liedjes en sketches erin. Bij mij draait het eerder om de lach en het contact met het publiek.

2

Tijdens mijn voorstelling deel ik grappen, verhalen en dingen die me opvallen met het publiek. Vaak overdrijf ik, want dat maakt het extra komisch. Ik oefen voor de spiegel. Ik moet goed kunnen acteren, want mijn grappen moeten spontaan overkomen en mijn timing moet perfect zijn. Een stilte op het juiste moment is soms al genoeg om het publiek te laten lachen.

5

Ik ben de hoofdact, dat wil zeggen dat ik als laatste optreed. Andere comedians doen het voorprogramma. Vanuit de coulissen achter het podium kijk ik naar de anderen. Een van hen imiteert allerlei beroemdheden en ze is heel grappig. Het publiek raakt goed opgewarmd voor mijn voorstelling! Andere comedians gratis zien optreden, dat is een voordeel van dit beroep.

6

Showtime! Ik stap het podium op en al snel krijg ik de lachers op mijn hand. Het toverwoord is zelfvertrouwen; als de toeschouwers merken dat je nerveus bent, krijg je ze lastiger mee. Alles gaat goed! Het is de première, en ik ben superblij met de eerste reacties. Een bijdehante gast in de zaal riep een paar flauwe opmerkingen naar me, maar ik had mijn antwoorden klaar. De beste manier om met zulke uitslovers af te rekenen is grappiger te zijn dan zij!

7

Na de voorstelling praat ik nog wat met het publiek. Je moet respect hebben voor je toeschouwers en laten zien dat je ze waardeert. Daarom ga ik altijd mee op de foto als ze dat vragen en ik bedank ze altijd voor hun komst.

8

Ik blik terug op de voorstelling. Bij bepaalde grappen werd niet zo hard gelachen als ik had verwacht. Dat vat ik niet persoonlijk op, ik leer er juist van. In dit vak moet je tegen kritiek kunnen. En tijdens de tournee blijf ik aan mijn voorstelling sleutelen, zodat ik steeds beter voor de dag kom.

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Het is fantastisch als het publiek in een deuk ligt om mijn grappen.

MIN: De stilte die volgt als een grap niet aankomt. Die lijkt eeuwig te duren!

CAMERAMAN

Ik maak beeldopnames voor tv-programma's, reclamespots en films. Ik stel de apparatuur op en bedien de camera. Ooit begon ik als productie-assistent, een soort manusje-van-alles op een filmset. Zo deed ik ervaring op in studios en op locatie. Daarna volgde ik de cameraopleiding aan de filmacademie. Nu werk ik mee aan een jeugdserie in opdracht van een grote tv-producent.

Ik werk nauw samen met de cinematograaf, dat is iemand die de leiding heeft over de belichting en al het camerawerk op een set. Sommige cameramensen specialiseren zich in bijzondere beelden, zoals natuur- of onderwaterfilms. En stuntcameramensen filmen terwijl ze bijvoorbeeld uit een vliegtuig springen!

1

Ik kom aan op de set. We gaan een avondscène filmen voor een jeugdserie. We filmen op locatie, dat wil zeggen dat we in een echte straat zijn, die speciaal voor ons is afgezet. Cameramensen werken waar en wanneer ze nodig zijn, dus ik ben gewend om te reizen en tot laat te werken.

2

Nadat ik mijn camera heb opgesteld, komt de regisseur naar me toe. Zij legt uit wat er in beeld moet komen en hoe. Ik luister aandachtig, in dit vak moet je goed kunnen luisteren.

3

We gaan een spannende achtervolging opnemen. Soms filmen we van bovenaf met een kraan, of volgen we de actie met een camera op rails of uit een volgauto. Maar nu draaien we shots langs de weg terwijl de acteurs voorbij rennen. Ik kies de beste plek en zet de camera op een statief. Morgen gebruik ik een steady-cam en moet ik met de acteurs mee rennen!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Ik werk graag in een team, en ik vind het super dat ik altijd de nieuwste technologie op cameragebied gebruik.

MIN: Mijn werk is lichamelijk zwaar, want ik sjouw wat af met zware apparatuur. Ik moet zorgen dat mijn conditie op peil blijft.

4

De regisseur wil dat de achtergrond wazig is. Ik kies de juiste lens en pas de camera-instellingen aan. Met verschillende lenzen en instellingen kun je het beeld allerlei effecten geven, zoals wazig of scherp, close-up of ver uitgezoomd. Ik ben inmiddels zo ervaren dat ik precies weet hoe ik het effect kan bereiken dat de regisseur in haar hoofd heeft.

5

Ik maak een proefopname om te zien of de instellingen en de positie die ik gekozen heb goed zijn voor deze scène. Ik merk dat er niet genoeg licht op staat. Ik geef het door aan de regisseur en we overleggen met de lichttechnicus. Filmen is teamwerk, en ieder heeft zijn eigen specialiteit. De belichting wordt aangepast, ik verander nog wat aan de camera-instellingen en dan zijn we klaar om te filmen.

6

Ik film vanaf mijn positie langs de weg. Aan het eind van de straat staat een andere cameraman, die de acteurs filmt terwijl ze zijn kant op rennen. Ik beweeg de camera mee met de acteurs en zorg dat ze in beeld blijven. Die techniek heet 'panning', en wordt vooral gebruikt om scènes zo spannend mogelijk te maken.

7

Na deze opname draaien we dezelfde scène met een camera op rails. De rails liggen al klaar, we maken een proefopname, en dan filmen we weer. Ik ken mijn apparatuur heel goed, dus ik kan snel schakelen bij onverwachte veranderingen.

8

Straks kiest een editor de beste beelden uit al het 'ruwe' materiaal en knipt en plakt die met speciale software aan elkaar. De kijker ziet dan straks vanuit verschillende standpunten één vloeiende scène. Het is gaaf om te zien hoe wij met ons vakmanschap achter de camera een scène op het scherm tot leven kunnen brengen.

STUNTVROUW

Mijn dagen zitten vol actie: nu eens bungel ik aan een touw uit een helikopter, dan weer ben ik aan het abseilen. Ik vervang actrices in gevaarlijke film scènes. Dat is niet eenvoudig, voor dit beroep moet je heel fit zijn en veel lef hebben. Je moet veel kunnen, zoals paardrijden, turnen en vechtsporten. Ik ben ook goed in freerunnen: over allerlei hindernissen klimmen en springen. Niet gek dus dat ik veel achtervolgsscènes doe!

Na mijn sportopleiding volgde ik speciale stunttrainingen en stuntworkshops. Daarna liep ik een paar jaar stage bij een ervaren stuntman. Nu word ik ingehuurd voor allerlei stunts in films, tv-programma's en reclamespotjes.

1

Vandaag ben ik op de set van een actiefilm. Ik krijg een donkerbruine pruik op, want de hoofdrolspeelster heeft donkerbruin haar. Mijn gezicht is straks in de film niet te zien, maar ik moet precies op de actrice lijken. De kijker moet het idee hebben dat zij het is.

2

Daarna ga ik naar de kostuumafdeling om me te verkleden. Ik ben meestal de hele dag op de set, ook al hoef ik maar in een paar scènes op te draven. Geduld is een schone zaak in mijn vak. Er is zó veel voorbereiding nodig.

3

Daarna zit ik samen met de stuntcoördinator. Ik heb al veel films met hem gedraaid, en hij is een goede vriend van mij. Hij legt uit hoe hij de stunts wil hebben. Ik moet varen met een speedboot en van daaraf op het strand springen.

4

Eerst oefenen we de scène. Daar zijn we twee uur mee bezig. Het is de bedoeling dat de speedboot aan het eind van de scène ontploft. We hebben maar één boot, dus alles moet in één keer op film staan.

5

Eindelijk kunnen we gaan filmen. De reddingsboot en de brandweer zijn stand-by. Veiligheid staat op één bij stuntwerk.

6

Er staat een camera op het strand, er is er eentje op de boot, en een derde filmt vanuit een helikopter in de lucht. Ik draai de gashendel open en de boot vaart weg met brullende motor. Hij stuitert op de golven. Ik maak een draai van een halve cirkel, geef gas en race recht op het strand af.

7

Terwijl ik van de boot spring, laat de special effects-ploeg de boot ontploffen. Ik duik naar voren, alsof ik door de explosie van mijn sokken word geblazen. Als stuntvrouw moet je ook kunnen acteren. Iedereen kan zich laten vallen, maar alleen een stuntvrouw kan dat levensecht en bovendien veilig!

8

De filmploeg komt bij elkaar om de video-opname die tijdens het filmen gemaakt werd, te bekijken. Ik grijns van oor tot oor als ik van iedereen applaus krijg. Ook deze klus heb ik weer goed geklaard. Nu naar huis. Wat een dag!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Al die spanning en sensatie: super!

MIN: Zelfs de beste stuntman of -vrouw kan gewond raken, dat is minder...
En je kunt dit werk niet je hele leven doen.

GELUIDSTECHNICUS

Als puber was ik vrijwilliger bij een radiostation. Dat vond ik erg leuk, daarom deed ik een opleiding muziekproductie. Ik leerde alles over geluidstechniek, elektronica, akoestiek, opnemen, monteren en mixen. Daarna ging ik werken als geluidstechnicus bij live optredens, zoals concerten en theaterprogramma's. Nu ben ik al vier maanden op tournee met Bon Scotch, mijn favoriete rockband. Ik reis met ze mee en verzorg het geluid op hun concerten.

Ik werk live, dat is best spannend. Soms moet ik improviseren of snel een probleem zien te fixen. Maar daar hou ik juist van. Je kunt als geluidstechnicus ook werken in een opnamestudio, of bij de tv of radio.

1

Vanavond speelt de band in een concertzaal in Utrecht. De roadies laden alle apparatuur uit de vrachtwagen. Gelukkig hoef ik zelf geen zware spullen te tillen. Als alles binnen staat, stellen we samen de apparatuur en het mengpaneel op. We sluiten de kabels aan en zetten de microfoons, versterkers en speakers op de goede plek.

2

Als alles staat, doen we een soundcheck. De band speelt een paar nummers, zodat ik kan controleren of muziek en zang perfect samen klinken. Tegelijk check ik of alle apparatuur goed werkt. Ik hoor een ruis uit een van de speakers komen. Ik los het probleem snel op.

3

Het concert begint. Terwijl het publiek de tent zowat afbreekt, regel ik voortdurend de geluidskwaliteit bij, zodat die optimaal blijft. De fans hebben een topavond.

4

Het concert is afgelopen, maar mijn werk is nog niet klaar! We pakken alle apparatuur weer in en ik concentreer me op het concert van morgen. Dan zijn we op een festival in Lierop. Een openluchtconcert heeft zo zijn eigen uitdagingen. Maar ach, dat ben ik gewend!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Met mijn kennis en ervaring kan ik van een goede show een echt spektakel maken.

MIN: Ik ben veel op reis en dus vaak weg van mijn huis en gezin. En werken tot 's avonds laat is soms vermoeiend.

LICHTTECHNICUS

Ik werk bij een groot theater. We doen veel eigen producties, zoals toneelstukken en musicals. Ik ben verantwoordelijk voor de opbouw, bediening, controle en het onderhoud van de lichtinstallatie. Na mijn opleiding elektrotechniek ging ik werken als lichtassistent, en daarna kreeg ik deze baan. Ik vind het superleuk om echte lichtspectakels te creëren.

1

Vanavond is de première van een nieuw toneelstuk. Maar mijn werk begint al veel vroeger op de dag. We hebben het lichtplan al verschillende keren gerepeteerd met de spelers. Vandaag controleer ik de lampen zelf nog een keer.

2

Ik zie dat een van de lampen het niet doet! Ik haal hem naar beneden, zodat ik kan onderzoeken wat er aan de hand is. Gelukkig hoef ik alleen maar de lamp te vervangen. Een probleem met de kabels is vaak lastiger op te lossen.

Ik werk in een team van lichtspecialisten, onder wie de lichtontwerper. Die maakt voor elke productie een lichtplan. In het plan staat welke lampen, kleuren en effecten we moeten gebruiken. En waar de lampen moeten komen en wanneer we welke lampen moeten laten branden.

3

Alle lampen hangen op hun plaats boven en rond het podium. Het lichtplan staat in de computer. Met een druk op de knop kunnen we omschakelen naar een volgende stand. Maar pas als ik zeker weet dat alles klopt, meld ik me af bij de lichtontwerper en ga ik met pauze tot de voorstelling begint.

4

De zaal loopt vol. Het is tijd om te stralen! Ik bedien het licht aan de lichttafel achter in de zaal. De productieleader zegt in mijn koptelefoon dat ik het licht mag dimmen. Het wordt stil in de zaal. Het stuk opent met één spot, gericht op het midden van het podium.

5

Tijdens de voorstelling werk ik heel geconcentreerd, met al mijn aandacht bij het lichtplan. Het licht verandert op belangrijke momenten, dus als ik te vroeg of te laat ben, verpest ik misschien de scène. Gelukkig loopt alles gesmeerd en het stuk is een groot succes! We doven de lampen en sluiten af. Daarna ga ik naar huis. Morgen weer een dag, maar nu: licht uit en welterusten!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Licht is superbelangrijk. Het kan precies de juiste sfeer oproepen, en daar werk ik heel graag aan mee.

MIN: Ik werk dikwijls 's avonds en in het weekend. Daardoor zie ik mijn vrienden van buiten het werk soms te weinig.

VFX-ARTIEST

Soms kun of wil je in een film dingen niet écht laten gebeuren, bijvoorbeeld een gebouw laten ontploffen. Dat is gevaarlijk en duur en het zorgt voor een grote puinhoop. Dus moet je bij mij zijn. Op de computer creëer ik de mooiste fantasiewerelden en illusies. Door die visual effects (visuele effecten of VFX) samen te voegen met de live action-opnames, krijg je een spannende en geloofwaardige film.

1

Ik kom binnen en begroet mijn collega's. Ik werk voor een grote VFX-studio, die vaak wordt ingehuurd door filmmakers. Wij proberen het beeld dat zij in hun hoofd hebben te realiseren. Ik doe films, andere animators doen tv-shows en games. Vandaag werk ik aan een digitale inktvis. Volgens het scenario is het een gigantisch, mensenetend monster. Ik moet ervoor zorgen dat het beest overtuigend kijkt en beweegt.

Er zijn verschillende soorten visual effects. Mijn specialisme is digitale animatie. Met speciale 3D-software creëer ik bewegende figuren en voorwerpen op de computer. Mijn opleiding aan de kunstacademie was een goede voorbereiding voor deze baan.

2

Eerst heb ik overleg met de VFX-supervisor. Die heeft op basis van de aanwijzingen van de regisseur de ruwe schetsen van het monster gemaakt. Ook de 3D-modelleur is erbij. Die heeft een digitaal 3D-basismodel van de inktvis gemaakt. Daarmee ben ik een paar weken geleden aan de slag gegaan.

Met kleur, textuur en andere details heb ik het inktviskarakter verder uitgewerkt. Ik laat hun mijn werk zien en ik ben blij dat ze het goed vinden. Nu kan ik verder met de gelaatsuitdrukkingen en bewegingen van het monster. Binnen een project werk je vaak samen met andere VFX-specialisten, dus je moet in dit vak een goede teamspeler zijn.

3

Ik zit terug aan mijn computer en bekijk het storyboard nog eens, dat is een getekend overzicht van alle film scènes. De regisseur wil dat het monster omhoogzwemt, opduikt, zijn tentakels rond de boot slaat en de boot mee onder water trekt! Ik moet zorgen dat het monster zo realistisch en geloofwaardig mogelijk beweegt.

SPECIAL EFFECTS

Special effects zijn niet hetzelfde als visual effects. Special effects worden live meegefilmd. Ze worden verkregen met bijvoorbeeld make-up, neplichaamsdelen, bewegende poppen en explosies.

4

Ik bestudeer hoe echte inktvissen in de oceaan bewegen, hoe hun tentakels en zuignappen werken en hoe snel ze kunnen zwemmen. Elk detail moet kloppen, tot op de trilling van het kleinste spiertje. Anders ziet het monster er nep uit in de film. Onderzoek doen is een belangrijk deel van mijn werk. Voor andere klussen moest ik bijvoorbeeld uitzoeken hoe een tornado voortraast en hoe dino's renderen!

5

's Middags ga ik aan de slag op de computer. Met speciale software laat ik het 3D-model bewegen. Soms gebruiken we ook motion capture-software. Daarmee zetten we bewegingen van echte acteurs over naar digitale karakters. De acteurs dragen tijdens het filmen een pak met sensoren die de bewegingen registreren en doorsturen naar de computer.

6

De VFX-coördinator komt langs en bekijkt mijn werk. Ze geeft een paar tips voor verbetering. Die knoop ik in mijn oren, want het eindresultaat moet natuurlijk perfect zijn. Ze vertelt ook dat de regisseur volgende week wil zien hoever we staan. Dat is heel snel, dus ik zal flink door moeten werken. Maar ja, krappe deadlines horen nou eenmaal bij dit werk!

7

Aan het eind van de middag heb ik training. De studio heeft een nieuw softwarepakket gekocht en mijn collega's en ik moeten ermee leren werken. Technologische ontwikkelingen gaan heel snel in deze sector, dus blijven is belangrijk.

8

En dan is mijn werkdag voorbij. Morgen werk ik verder aan mijn inktvis, maar vanavond heb ik filmavond met een paar vrienden. We gaan een film kijken waaraan ik heb meegewerkt. Ik ben benieuwd wat mijn vrienden van mijn digitale aliens vinden!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Wat een filmmaker ook wil, in mijn werk is niets onmogelijk!

MIN: Soms moet ik veel overwerken om een deadline te halen.

ARTISTIEK DIRECTEUR DANSGEZELSCHAP

Ik ben begonnen als danseres, daarna werkte ik jaren als choreograaf en nu ben ik artistiek directeur van Fusion Dans, een modern dansgezelschap. Wij willen dans overal en voor iedereen bereikbaar maken. Het is mijn belangrijkste taak om dat te realiseren.

1

Deze ochtend maak ik in mijn kantoor de planning voor het komende seizoen. Als artistiek directeur bepaal ik de thema's waarmee we werken. Ons hoofdthema dit jaar is 'De natuur'. Ik heb enkele gloednieuwe dansen besteld, maar ik moet ook kijken welke bestaande dansen van ons gezelschap binnen het thema passen. Ik blader door het repertoire (onze verzameling dansen), en begin een lijst te maken. Als die straks af is, krijgen de choreografen en dansers er een kopie van.

2

Ik laat de lijst even voor wat hij is en denk na over de komende landelijke tournee. Ik moet geschikte theaters en andere ruimtes met een groot podium vinden. We dansen vaak in dezelfde theaters, maar vanwege het thema wil ik dit seizoen zo veel mogelijk buitenlocaties. Daar komt een heleboel planning en organisatie bij kijken, maar ik hou wel van die uitdaging! Gelukkig heb ik veel ervaring en ken ik veel mensen, dus ik begin meteen te bellen en te mailen.

3

Daarna heb ik een sollicitatiegesprek met een choreograaf. Ik ben namelijk ook verantwoordelijk voor het aannemen van personeel, zoals dansers, choreografen en regisseurs. Het gesprek ging goed, de kandidaat heeft veel ervaring en haar werk getuigt van passie en creativiteit. Ik bied haar de baan aan, en tot mijn grote vreugde zegt ze ja.

Ons dansgezelschap geeft voorstellingen in het hele land. We dansen ook op privéfeesten en evenementen en organiseren workshops, danslessen en schoolvoorstellingen. Sommige dansgezelschappen toeren ook in het buitenland.

4

Ik heb een lunchafspraak met een componist, iemand die muziek schrijft. Ik ben dol op zijn werk en ik heb hem ingehuurd om de muziek te schrijven voor een nieuwe dans.

Ik vertel hem dat de dans als thema de seizoenen heeft. Hij stelt voor dat in elk seizoen een ander muziekinstrument de hoofdrol speelt. We wisselen ideeën uit en hij belooft me volgende week te laten horen wat hij heeft. Ik kan in deze baan mijn creatieve ei kwijt en ik mag werken met andere kunstenaars, en dat vind ik geweldig!

5

Daarna ga ik naar een theater waar ons gezelschap vanmiddag een schoolvoorstelling verzorgt. Tijdens zulke voorstellingen maken jonge mensen kennis met dans en krijgen ze misschien zin om zelf te gaan dansen. Na de voorstelling mogen de leerlingen mij vragen stellen over dans en over ons gezelschap en ga ik met hen op de foto. Als artistiek directeur ben je het visitekaartje van het gezelschap en je moet er alles aan doen om je gezelschap te promoten.

6

Terug op kantoor werk ik mijn administratie bij. Ik bel en mail ook een paar mogelijke sponsors. Dat zijn bedrijven en personen die geld doneren aan ons gezelschap. Onder meer door hun steun kunnen we blijven bestaan.

7

En dan is de dag voorbij. Maar morgen wordt net zo druk! Ik heb een afspraak met de kostuumontwerper over de kleding van volgend seizoen. Daarna zit ik samen met de boekhouder om de inkomsten en uitgaven door te nemen. Ik dans dan wel niet meer zelf, toch heb ik voor dit werk veel energie nodig!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Ik kan mijn organisatietalent en leiderschap inzetten.

MIN: Ik moet zorgen dat ons programma steeds genoeg opbrengt om de dansers en het personeel te betalen. Dat geeft soms stress.

KOSTUUMONTWERPER

Ik ben dol op mode, altijd geweest. Toen ik klein was, lette ik al op de kostuums in een film. Later had ik een bijbaantje in een kostuumwinkel en mijn eigen kleding maken was een favoriete hobby. Na de middelbare school deed ik een modeopleiding en nu ontwerp ik filmkostuums. Net zoals die waar ik vroeger graag naar keek!

1

Ik ben ingehuurd om de kostuums te ontwerpen voor een nieuwe film: *De Zwijgende Struikrover*. Ik heb het script gelezen en al veel gebrainstormd. Vanochtend zit ik samen met de regisseur en de producent. Ik ben benieuwd wat die te vertellen hebben!

Ik ontwerp, maak en huur kostuums voor allerlei soorten films. Kostuums vertellen je iets over het personage en ze helpen de acteurs om zich in hun personage in te leven. Ik werk nauw samen met regisseurs, assistent-kostuumontwerpers, kappers, visagisten, naaisters en leveranciers, zoals stoffen- en kledingwinkels. Ook voor theaterproducties en tv-series zijn kostuumontwerpers nodig.

2

De regisseur zegt dat de film een duistere, angstaanjagende sfeer moet hebben. De kostuums die ik ontwerp moeten daarbij aansluiten. We praten ook over de personages, de locatie en de periode. De film speelt in de achttiende eeuw, en de regisseur wil zo realistisch mogelijke kostuums. Ik begrijp al snel wat ze van me verlangt, en ik popel om aan de slag te gaan.

3

Ik ga naar de bibliotheek en leen een paar boeken over mode in de achttiende eeuw. Ik moet uitzoeken wat voor kleding de mensen toen droegen en waar de kleding van gemaakt was. Bij historische films is onderzoek heel belangrijk. Je vindt me dan ook vaak in bibliotheken, musea en galeries. Ook praat ik met historici en andere experts. Soms is het niet zo belangrijk of de kleding realistisch is, bijvoorbeeld in een fantasyfilm. Dan kan ik me helemaal uitleven!

4

Thuis bestudeer ik de boeken en doe ik wat online onderzoek. Het is super interessant! Ik maak een moodboard, een verzameling plaatjes, materialen en kleurstalen. Dat helpt om mijn ideeën vorm te geven.

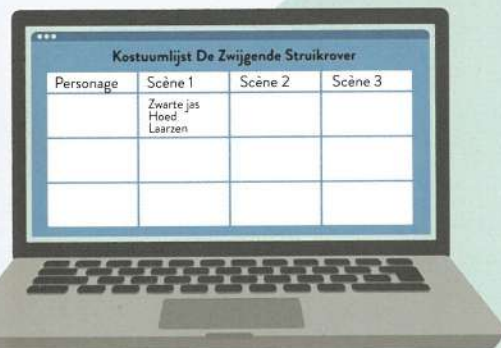
5

Na de lunch maak ik een paar ruwe schetsen op basis van de informatie die ik heb verzameld. Hoe meer onderzoek ik doe, hoe beter de schetsen zullen worden. Ik begin met het hoofdpersonage. Volgens het script is hij een nogal spookachtig figuur en rijdt hij op een zwart paard. Ik schets een lange zwarte jas, die niet opvalt in het donker!

6

De rest van de middag werk ik aan de kostuumlijst. Die vermeldt precies welke kleding de personages dragen in elke scène van de film. Meestal dragen de hoofdrolspelers meerdere

kostuums. Vandaag focus ik op de eerste scène en noteer welke kleding ik daarvoor in gedachten heb. Ik moet met veel dingen rekening houden, zoals: Waar en wanneer speelt de scène? Wat is het karakter van het personage?

7

De werkdag is voorbij. De komende weken zullen mijn dagen er ongeveer hetzelfde uitzien. Wanneer ik de schetsen en kostuumlijst af heb, presenteer ik ze aan de regisseur. Maar mijn werk is niet klaar als die haar goedkeuring heeft gegeven. Dan moet ik op zoek naar de juiste materialen, naaisters inhuren en pasmomenten met de acteurs inplannen. Maar dat duurt nog wel even!

8

Na een dag lezen, tekenen en schrijven ontspan ik zoals ik dat het liefste doe: aan mijn naaimachine!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Ik hou van de afwisseling. Nu eens ontwerp ik historische kostuums, dan weer prinsessenjurken of schitterende science-fictionoutfits.

MIN: Ik baal ervan als een kostuum waar heel veel werk in zit, scheurt of beschadigd raakt.

MUZIEKMANAGER

Na mijn opleiding muziekmanagement werd ik assistent in een boekingskantoor. Later begon ik voor mezelf en nu vertegenwoordig ik veel succesvolle artiesten. Ik regel hun concerten en tournees en alles wat daarbij komt kijken, zoals financiële afspraken en contracten. Ik hang bijna de hele dag aan de telefoon. Goed kunnen communiceren is dan ook erg belangrijk in dit vak!

Ik werk met muzikanten, maar er zijn ook managers voor acteurs, sporters of dansers. Wij zorgen dat alles achter de schermen op rolletjes verloopt, zodat onze klanten zich op hun kunst of sport kunnen concentreren.

1

Mijn eerste afspraak van vandaag is met *Fat Knight and the small horses*, een band die ik hopelijk mag gaan vertegenwoordigen. Ik vertel hoe ik ze kan helpen met de planning en organisatie van hun concerten in ruil voor een percentage van de inkomsten. We hebben een klik en ze gaan akkoord. Die heb ik binnen!

2

Na de afspraak check ik mijn e-mail. Een van de bands die ik vertegenwoordig speelt morgen op een festival, maar er is een probleem: de organisator wil de band onderbrengen in een hotel dat veel verder weg ligt dan was afgesproken. Ik bel hem en leg beleefd uit dat dat niet kan. Hij biedt aan om vervoer naar en van het hotel te regelen en te betalen. De band gaat akkoord en ik accepteer het compromis. Ik moet vaak onderhandelen om de beste voorwaarden voor mijn klanten te krijgen.

3

Daarna komt Linda, een zangeres, naar mijn kantoor. We plannen een zomertour om haar nieuwe album te promoten. Ze wil heel vaak optreden, zowel in grote zalen als in kleine, intieme clubs. Gelukkig ken ik een boel concertprogrammeurs en locatiemanagers! In mijn beroep moet je een groot netwerk hebben.

4

Als Linda weg is, ga ik voor haar aan de slag. Ik stuur een mail naar mijn contacten met de data, de eisen wat betreft apparatuur en dergelijke, en Linda's rider. Dat is de verlanglijst van een artiest op het gebied van bijvoorbeeld eten en vervoer. Linda wil altijd roomijs in de kleedkamer om haar keel te smeren na het zingen! Per locatie maken we een contract. De zaal betaalt Linda voor haar optreden en verdient zelf geld aan de kaartverkoop en de inkomsten van de bar.

5

De rest van de dag lees ik contracten door en bel ik met cliënten. Na al dat gepraat ga ik naar huis en volg Linda's voorbeeld: ik trakteer mezelf op een schaalje roomijs!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Ik ben dol op muziek, maar ik zing of speel zelf niet. Toch werk ik in de muziek-industrie, op een manier die bij mij past.

MIN: Ik zit meestal hele dagen op kantoor, en dat is wel eens saai.

ADVOCAAT MEDIA- EN ENTERTAINMENTRECHT

Ik ben een mensenmens en het gevoel dat ik het verschil kan maken voor mijn cliënten maakt dat ik mijn werk zo graag doe. Ik help personen en bedrijven met het oplossen van juridische kwesties die te maken hebben met de media, waaronder tv, film, muziek en tekst. In dit vak moet je veel lezen en analyseren, maar ook zelfvertrouwen is belangrijk – je moet voor je cliënten opkomen en hen beschermen.

1

Deze ochtend ben ik in een filmstudio. Een van mijn cliënten, een populaire acteur, speelt de hoofdrol in een nieuwe film en ik onderhandel met de juristen van de filmstudio over zijn contract. Ik moet ervoor zorgen dat mijn cliënt een eerlijke vergoeding krijgt voor zijn werk en dat hij blij is met de bepalingen in het contract. De bespreking verloopt vlot; de studio gaat akkoord met het bedrag dat mijn cliënt vraagt.

2

Terug op kantoor ga ik aan de slag voor een andere cliënt, een uitgeverij. Een bedrijf verspreidt illegale kopieën van een bestseller die is uitgegeven door mijn cliënt. Dat is verboden, daarom schrijf ik een brief waarin ik het bedrijf vraag ermee te stoppen. Sowieso gaan we naar de rechter. Als we winnen, moet het bedrijf een flinke boete aan de uitgeverij betalen. Ik bereid me alvast voor: ik verzamel bewijsmateriaal en stel de nodige documenten op. Oog voor detail is van levensbelang!

Ik werk bij een advocatenkantoor.

Om dit werk te doen, moet je een master in de rechten hebben. Ik vertegenwoordig zowel personen, zoals schrijvers, muzikanten en producers, als bedrijven, zoals filmstudio's, reclamebureaus en uitgevers.

3

's Middags belt een andere cliënt, een bekende zangeres. Ze is erg overstuur, want een nieuwssite heeft een fake verhaal over haar online gezet. Dat is laster, leugens die haar naam beschadigen, en ik ga eisen dat er een excuus op de site komt. Ik bescherm niet alleen het intellectueel eigendom van mijn cliënten, maar ook hun goede naam en privacy. Ik luister naar haar en beantwoord haar vragen. Het behoort tot mijn kerntaken om cliënten te helpen de wet te begrijpen en uit te leggen wat hun rechten zijn.

4

Ten slotte lees ik vakbladen en doe ik onderzoek. De media- en entertainmentindustrie verandert voortdurend. Om mijn cliënten zo goed mogelijk bij te staan, moet ik bijblijven en bedenken hoe we de wet kunnen toepassen op nieuwe technologie. Ik hou wel van die uitdaging!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Ik gebruik mijn deskundigheid graag om anderen te helpen.

MIN: Ik breng niet graag mensen in problemen, maar soms gebeurt dat toch, omdat ik mijn cliënten moet beschermen.

SCENARIST

Ik ben dol op schrijven, daarom volgde ik een cursus scenarioschrijven. Ik ontdekte dat ik het liefst filmscenario's wil schrijven, en het is gelukt om daar mijn beroep van te maken. Ik schrijf het verhaal en de dialogen en creëer de personages. Soms bedenk ik zelf een verhaal, soms werk ik vanuit een bestaand boek of een waargebeurd verhaal, en soms komt een producent met een idee dat ik vervolgens uitwerk.

1

Deze ochtend pitch ik een scenario; ik prijs het aan bij een producent. Een producent heeft de leiding over de productie van een film. Hij kiest een script, zoekt geld, huurt een regisseur in en heeft vaak een vinger in de pap tot de film in première gaat.

2

Ik vat het verhaal samen en laat de regisseur het script zien. Het is gebaseerd op een waargebeurd verhaal over een jongen met een lichamelijke beperking die een surfheld wordt. Ik heb veel onderzoek gedaan en de tekst vaak aangepast en verbeterd. De producent is in de wolken! Ze betaalt me voor een optie van een jaar. Dat wil zeggen dat ze een jaar de tijd heeft om geld voor de productie bij elkaar te zoeken. Als dat lukt, koopt ze het script voor een groter bedrag en wordt de film gemaakt. In dit vak is lang wachten heel gewoon!

Veel mensen dromen ervan om scenario's te schrijven. Je hebt er geluk, doorzettingsvermogen en talent voor nodig. Ik begon als hulpje van een filmproducent (en schreef 's avonds), zodat ik het wereldje leerde kennen en een netwerk kon opbouwen. Ik stuurde mijn scenario's naar een heleboel producenten op, en uiteindelijk hapte er een toe. Intussen heb ik naam gemaakt en heb ik genoeg scenario's verkocht om fulltime te kunnen schrijven.

3

Ik ga terug naar huis en werk verder aan een ander scenario. Ik probeer elke dag ten minste drie uur te schrijven.

4

Later krijg ik een belletje van een producent met wie ik eerder heb gewerkt. Hij wil dat ik een scenario schrijf op basis van een populair boek over een meisje dat ontdekt dat haar hondje magische krachten heeft! Ik zeg dat ik het boek zal lezen en dan zal beslissen. Ik moet het verhaal zelf leuk vinden voor ik er iets van kan maken wat anderen aanspreekt.

5

Aan het eind van de dag ontmoet ik een toneelschrijver en een andere scenarist. We komen eens per maand bij elkaar om ideeën uit te wisselen, elkaar feedback te geven en elkaar te steunen. Ze zijn enthousiast als ik vertel over mijn succesvolle pitch!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Het is fantastisch om te zien hoe mijn woorden tot leven komen op het scherm.

MIN: Een schrijversblok! Dan zit je vast, je scherm blijft leeg en dat terwijl er een deadline boven je hoofd hangt... gruwel!

RECENSENT

Ik deed vroeger al niets liever dan naar de film gaan. Ik hield ervan om mezelf helemaal te verliezen in het verhaal en er daarna over te praten met mijn vrienden. Ik schreef filmrecensies voor de schoolkrant en studeerde filmwetenschap. Nu werk ik als filmrecensent. Ik kijk kritisch naar films en beoordeel ze. Ik informeer mijn lezers, die dan zelf kunnen beslissen of ze de film willen zien of niet.

Niet alle recensenten schrijven over films. Zo zijn er ook recensenten van toneel, televisie, tentoonstellingen, boeken en restaurants.

1

Ik werk als freelancer, voor mezelf dus, en ik verkoop mijn recensies aan tijdschriften, kranten en websites. Vandaag begin ik met een recensie van een komische film voor een vrijetijdswebsite.

Een onbekende actrice speelt de hoofdrol en ze is supergrappig, maar de rest van de cast is maar flauwtjes. Ik schrijf in een grappige, losse stijl, want dat is wat de opdrachtgever wil. Goed kunnen schrijven is een must in dit beroep.

2

Daarna maak ik een video waarin ik een oude griezelfilm uit de jaren 70 bespreek. Ik heb een online recensiekanaal, en hoe meer mensen daarnaar kijken, hoe meer ik betaald word! Daarom moet ik steeds nieuwe dingen posten. Vandaag heb ik een collega-recensent uitgenodigd om de film te bespreken. Het is leuk om elkaars mening te horen en over de film te praten.

3

Ten slotte volgt nog een behoorlijk mooie klus: in opdracht van een filmmagazine mag ik naar de première van een nieuwe superheldenfilm. Terwijl ik kijk, maak ik allerlei aantekeningen en ik analyseer alles, van de plot, de dialogen en het acteerwerk tot de muziek, camerastandpunten en special effects.

4

De film zit vol actie en ik heb er veel over te zeggen. Ik vond de special effects geweldig, maar het open einde vond ik erg frustrerend. Morgen schrijf ik een degelijke recensie. Daarin vat ik het verhaal samen, zonder al te veel te verklappen. Ook beschrijf ik wat ik goed vond en wat niet en waarom. Ik denk dat ik deze film vier sterren geef!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Ik zie altijd de nieuwste films.

MIN: Soms voel ik me schuldig als ik een film afkraak. Tenslotte hebben aan elke film heel veel mensen heel hard gewerkt.

LOCATIESCOUT

Ik heb de allerleukste baan! Ik reis de wereld rond, op zoek naar de bijzonderste gebouwen en locaties voor films. Op de juiste locatie komt een verzonnen verhaal tot leven en wordt het geloofwaardiger. Je hebt geen speciale opleiding nodig om locatiescout te worden, maar het helpt als je verstand hebt van fotograferen, graag reist en verschillende talen spreekt.

1

Ik ben nu in Californië (VS). Ik zoek een locatie voor de film *Gestrand in de ruimte*, over een stel astronauten die neerstorten op een verre planeet en daar moeten overleven. Ik heb het script gelezen, met de regisseur zijn wensen doorgenomen en onderzoek gedaan. Vandaag bezoek ik een mogelijke locatie.

Als locatiescout moet ik de perfecte locatie vinden voor films, tv-programma's, reclamespotjes en muziekvideo's. Als de opdrachtgever een locatie heeft goedgekeurd, gaat de locatiemanager aan de slag. Die neemt contact op met de eigenaar van de locatie, regelt vergunningen en betalingen en brengt buurtbewoners op de hoogte. Ook zorgt de locatiemanager dat de locatie na het filmen netjes en onbeschadigd achterblijft. Soms ben ik zowel locatiescout als -manager.

2

Tijdens de rit van mijn hotel naar de locatie stop ik een paar keer om foto's te maken van interessante gebouwen, buurten en wegen. Ik kijk altijd uit naar bijzondere locaties. Misschien komen ze van pas bij een volgende klus.

3

Al snel ben ik op mijn bestemming: Death Valley National Park. Perfect! Het is woest en leeg en er komt geen eind aan. Nergens is een gebouw of weg te zien. De woestijnachtige zandduinen en de bergen in de verte geven de plek een vreemde, onaardse sfeer. Ik maak een hele serie foto's en video's.

4

Een locatie mag er perfect uitzien, maar ze moet ook praktisch zijn. Een parkwachter geeft me nuttige informatie over het klimaat, het terrein en de dieren in het park.

Ik noteer hoeveel plaats er is voor de filmploeg en alle apparatuur, of de plek lawaaiig is, of er veel daglicht is, of we generatoren nodig hebben voor stroom en of er hotels in de buurt zijn waar de acteurs en de filmploeg kunnen overnachten.

5

Death Valley is een nationaal natuurpark. Om daar te filmen moeten we een vergunning hebben. Ook dat noteer ik. Het hoort bij mijn taken om uit te zoeken of we een vergunning of toestemming van de eigenaren nodig hebben. Vaak moeten we kosten maken om ergens te mogen filmen.

6

Als ik klaar ben, ga ik terug naar het hotel, maar mijn werkdag is nog niet voorbij. Ik moet nog meer locaties zoeken.

Sommige scènes in de film zijn flashbacks van het aardse leven van de astronauten. Ik moet daarom nog een huis, een restaurant en een sportpark vinden. Ik kijk eerst in de database van locaties die ik al eerder heb gebruikt. Ook stuur ik een paar e-mails naar bevriende makelaars. Misschien hebben die wat tips voor me.

7

Ik maak een lijst van mogelijke locaties en duid ze aan op een kaart.

Voor deze film moet ik locaties zoeken die niet al te ver van elkaar af liggen, zodat de acteurs en de filmploeg niet te veel heen en weer moeten reizen. Ik heb ook eens een paleis in India moeten zoeken. En een straat die Amsterdam in de negentiende eeuw moest voorstellen. Beide vond ik in Hongarije! Elke opdracht is uniek en dat vind ik super!

8

Na een paar uur werken ga ik slapen. Morgen bezoek ik een andere locatie. In de film worden de astronauten in ondergrondse gangen achternagezeten door aliens. In de Mojavewoestijn is een grottenstelsel dat daarvoor misschien geschikt is. Als ik opties heb gevonden voor alle locaties op de lijst, stuur ik mijn foto's, video's en beschrijvingen naar de producent en bezoek ik de locaties nog eens met de regisseur. Als zij akkoord gaan, zit mijn werk erop, zo niet moet ik weer aan de bak!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Ik kom op de meest interessante plekken.

MIN: Soms is het verdraaid lastig om toestemming te krijgen om ergens te filmen.

POPSTER

Ik doe voor mijn beroep waar ik altijd al van droomde: liedjes zingen en opnemen, optreden en samenwerken met andere artiesten en muzikanten. Maar ik kreeg het niet cadeau! Ik volgde zangles, trad zo veel mogelijk op, werkte aan mijn bekendheid op de socials en stuurde eindeloos demo's naar platenlabels, tot ik uiteindelijk doorbrak. Je hebt talent, geduld en een heel dikke huid nodig voor dit werk.

1

Deze ochtend werk ik aan een nieuw nummer. Soms schrijft iemand anders liedjes voor me, maar dit nummer is helemaal van mezelf. Het heet Best Friends en het gaat over mijn beste vriendin sinds mijn jeugd. Een persoonlijk nummer komt geloofwaardiger over en luisteraars worden er meer door geraakt, denk ik. Als het lied straks af is, laat ik het horen aan de band en dan nemen we het op.

2

Mijn manager belt. Hij helpt me mijn carrière uit te bouwen. Hij ondersteunt me bij beslissingen, regelt boekingen en ziet erop toe dat mijn platenlabel me eerlijk behandelt. Hij is enthousiast, want mijn laatste nummer is gestegen in de hitparade. Hij vindt dat ik er een videoclip bij moet maken om nog meer aandacht te krijgen. Ik zeg: 'Ja! Graag!'

3

Het is tijd om te gaan: vanavond geef ik een concert en de locatie is drie uur rijden. Ik ben veel tijd kwijt aan reizen en rondtoeren. Terwijl mijn chauffeur rijdt, word ik op de achterbank telefonisch geïnterviewd door een tijdschrift, en post ik wat berichtjes op mijn socials. Contact met de media en met mijn fans is megabelangrijk.

popnieuws

5

De tijd vliegt, ik moet op! Ik wandel het podium op en zet in...

4

Ik repeteer nog even op het podium en doe een soundcheck. Ik zing, dans en speel gitaar. In dit vak heb je een grotere kans op succes als je meer kunt dan alleen zingen.

Ik zing solo, mijn stem is mijn voornaamste instrument. Andere zangers zingen liever in een band, en weer anderen doen vooral achtergrondzang voor andere artiesten. Ik zing pop, maar er zijn nog veel meer muziekgenres, bijvoorbeeld country, rock, soul en hiphop.

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Liedjes mogen zingen die mensen hun hele leven bijblijven. Geweldig toch?

MIN: Als een nummer van mij wordt afgekraakt.

MUZIEKPRODUCER

Ik help artiesten om hun nummers en albums zo goed mogelijk te laten klinken. Ik moet de muziekindustrie goed kennen en op de hoogte zijn van de laatste muziektrends en -technologie. Die kennis gebruik ik om hits te produceren. Het is afwisselend werk met veel verantwoordelijkheid. Ik doe van alles, zoals muzikanten inhuren, artiesten begeleiden, arrangementen kiezen en fungeren als opnameleider.

Ik studeerde muziekproductie en deed daarna ervaring op als productie-assistent. Tegelijk bouwde ik een netwerk op. Nu werk ik als zelfstandig muziekproducer. Sommige platenmaatschappijen en opnamestudio's hebben eigen producers in dienst.

1

Eerst luister ik naar een paar demo's. Dat zijn proefopnames die artiesten zelf maken en naar me opsturen omdat ze graag met me willen werken. Als ik niet genoeg thuis ben in het genre of als de sound me niet raakt, dan is er geen klik en doe ik het niet. Een van de demo's springt er echt uit. Ik pak mijn telefoon en maak een afspraak met de band en hun manager.

2

Daarna neem ik een nummer op met zanger Dennis Diamond. Ik heb de studio, muzikanten en achtergrondzangers van tevoren geregeld, en de tekst en muziek zijn af. Het is tijd om te gaan opnemen! Ik luister naar het nummer en ben niet tevreden. Het klinkt niet rauw en krachtig genoeg. Ik stel voor om er een elektrische gitaar en luidere achtergrondzang in te mixen. Het nieuwe arrangement klinkt een stuk beter.

3

We nemen het nummer een paar keer op. Ik vraag Dennis om de melodie op verschillende manieren te zingen en zich tijdens het zingen op zijn gevoel te concentreren. Artiesten coachen en hen helpen een eigen geluid te ontwikkelen hoort ook bij mijn werk. Straks kies ik de beste opnames en laat ik een geluidstechnicus een definitieve versie mixen.

4

Ten slotte heb ik een afspraak met een rockband met wie ik onlangs een album heb gemaakt. We zijn bijna klaar, maar we zijn het nog niet eens over de volgorde van de nummers. Zij vinden dat het album rustig moet beginnen en stevig moet eindigen, maar ik vind het omgekeerde. Uiteindelijk vertrouwen ze op mijn oordeel. Oef!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Ik ben betrokken bij elk aspect van muziek maken.

MIN: De druk is groot, artiesten rekenen op mij om de beste versie van hun muziek te maken, en ik wil ze niet teleurstellen.

CHOREOGRAAF

Verhalen vertellen en ideeën overbrengen door middel van dans, dat is wat ik doe. Ik ben in dienst bij een dansgezelschap. Ik verdeel mijn tijd tussen twee hoofdtaken: ik leer de dansers bestaande choreografieën aan en ik bedenk nieuwe. Ik dans al van kleinsaf aan. Op de dansacademie leerde ik over dansstijlen en -technieken, danstheorie en -geschiedenis. Nu mag ik zelf choreografieën ontwerpen en zien hoe anderen die tot leven brengen.

Als choreograaf werk je niet per se voor een dansgezelschap. Je kunt ook choreografieën maken voor videoclip, concerten, reclamespots, tv-programma's of films.

1

Ons gezelschap is gespecialiseerd in jazz- en moderne dans. Vandaag werken we aan een nieuwe productie. Eerst vertel ik de dansers iets over het verhaal en de emoties die we aan het publiek willen overbrengen. Het wordt een voorstelling over twee muizen die op avontuur gaan. Het wordt absurd, overdreven en leuk!

2

Daarna leer ik ze de passen aan voor de eerste dans van de voorstelling (er zijn acht dansen in totaal). Ik draai de muziek en we oefenen keer op keer. Ik geef commentaar en tips terwijl ik toekijk. De première is over drie maanden.

Vanaf nu repeteren we bijna elke dag.

3

's Middags werk ik met de twee solisten. Zij zijn de muizen, de overige dansers zijn katten. Ik leg uit dat de toeschouwers het idee moeten krijgen dat ze naar heen-en-weer rennende muizen zitten te kijken. De komende weken zullen we ook in kostuum repeteren. Zo kan ik zien hoe de stof meebeweegt met de bewegingen. Je moet bij het maken van een choreografie met veel dingen rekening houden. Denk aan kostuums, rekwisieten, licht en ruimte.

4

De dag is bijna voorbij. Ik film de dansers terwijl ze een laatste keer repeteren. De artistiek directeur loopt ook even binnen. Ik werk vaak nauw met haar samen als het gaat om dansers aannemen en producties plannen.

5

Ik bedank de dansers voor hun harde werk en ga naar huis. Lekker even languit! Ik bekijk de video en zie dat we goed zijn begonnen, maar dat ik nog wel wat aanpassingen moet doen. En daarna... moeten we nóg zeven dansen instuderen!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Ik bedenk graag nieuwe passen en technieken voor mijn choreografieën.

MIN: Soms reageren dansers slecht op mijn kritiek. Dat vind ik jammer, want ik probeer altijd opbouwend en eerlijk te zijn.

BALLETDANSER

Ik ging op mijn derde op ballet en ik ben nooit meer gestopt met dansen! Ik heb keihard gewerkt om te worden aangenomen op de balletacademie. Daar kon ik mijn droom om professioneel danser te worden waarmaken. Mijn beroep is zwaar en veeleisend, je moet veel doorzettingsvermogen hebben. Soms ben ik moe en maak ik fouten... maar ik blijf leren en dansen!

Voor wie graag danst, is er meer dan klassiek ballet. Sommige stijldansers (dansparen) nemen deel aan danscompetities over de hele wereld. Hiphopdansers gaan soms op tournee met muzikartiesten, jazz- en tapdansers dansen vaak in musicals.

1

Vanavond dans ik in het ballet *Doornroosje*, maar mijn werkdag begint al veel eerder. Ik begin om tien uur in de balletzaal. Daar warm ik mijn spieren op voor de rest van de dag. Het is heel belangrijk dat ik goed voor mijn lichaam zorg.

2

Daarna repeteren we voor *De Notenkraaker*, onze volgende productie na *Doornroosje*. Ik dans in het corps de ballet, dan dans je in een groep en geen solo's. De meeste beroepsdansers beginnen zo. Ik hoop ooit prima ballerina te zijn en hoofdrollen te dansen. Terwijl ik oefen, corrigeren de choreografen me en geven ze tips. Ik repeteer wel vijf uur achter elkaar! Maar de dag is nog niet voorbij...

3

Na het avondeten ga ik naar het theater om me klaar te maken voor de voorstelling van vanavond. Ik kleed me om en warm mezelf op, en dan is het tijd om het toneel op te gaan. Het gordijn gaat omhoog, het orkest zet in en we beginnen.

4

De voorstelling duurt tweeënhalf uur, en ik moet me voortdurend omkleden. Alles gebeurt in een flits. Als ik aan het eind van de avond het theater verlaat, hoor ik een toeschouwer zeggen dat onze bewegingen zo makkelijk leken. Ze moest eens weten!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Er zijn veel mensen die me helpen om als danseres het beste uit mezelf te halen.

MIN: Je moet leren leven met spierpijn en kapotte voeten.

VLOGGER

Ik maak filmpjes over mijn leven en interesses en die post ik op sociale media. Het is een superbaan! Ik kies zelf wanneer en waar ik werk en ik praat over mijn favoriete onderwerpen. Iedereen kan een vlog beginnen, je hebt er geen opleiding voor nodig, alleen een camera en een goed idee. Maar succesvol zijn is een ander verhaal. Talent alleen is niet genoeg. Je moet goede filmpjes maken, ze bewerken, discipline hebben en heel gemotiveerd zijn.

1

Vandaag ben ik bij een vriendin die muizen heeft. Ik film de muizen voor mijn volgende video. Sommige vloggers posten elke dag iets, maar ik post één filmpje per week. Al mijn filmpjes gaan over mijn huisdieren en die van mijn vrienden. Ik heb een hond, een kat, een parkiet en een leguaan. Je moet echt een goed onderwerp voor je vlog kiezen. Je volgers worden alleen enthousiast als jij dat ook bent.

2

Eerst film ik de rondrennende muizen. Ze zijn superschattig; deze video wordt echt leuk! Ik gebruik een goede camera en zet hem op een statief, zodat hij niet beweegt tijdens het filmen. Mijn kijkers zitten niet te wachten op bibberige, wazige filmpjes. Als ik geen filmplannen heb, maar ik zie iets leuks, dan gebruik ik de camera van mijn telefoon. Die is ook van goede kwaliteit, en makkelijker mee te nemen.

Heb je moeite om vloggers en bloggers uit elkaar te houden? Gebruik dan de eerste letter als ezelsbruggetje: een **V**logger maakt **V**ideo's, een blogger schrijft artikelen. Een podcaster is dan weer iemand die podcasts maakt, dat zijn online luisterprogramma's.

HOE VERDIENEN VLOGGERS GELD?

Vloggers verdienen hun geld vooral op deze drie manieren:

1. **Reclame** – er verschijnen advertenties tussen de filmpjes door. Voor elke keer dat je zo'n advertentie bekijkt of erop klikt, wordt de vlogger betaald.
2. **Gesponsorde inhoud** – succesvolle vloggers met veel volgers worden soms betaald door bedrijven om in hun video's bepaalde producten aan te prijzen.
3. **Partnermarketing** – de vlogger verwijst met een link of kortingsbon naar een product. Als jij dat product via die link of kortingsbon koopt, krijgt de vlogger geld van het bedrijf dat het product verkoopt.

Voor elke manier geldt: hoe meer volgers, hoe makkelijker het wordt om geld te verdienen.

3

Vervolgens film ik mezelf terwijl ik mijn vriendin interview over haar huisdieren. Ik heb mijn vragen voorbereid, zodat mijn video professioneel overkomt en ik niet vastloop doordat ik naar woorden moet zoeken. Er staan miljoenen filmpjes online, en om op te vallen moet je in elk geval kwaliteit bieden. Als ik klaar ben met filmen, bedank ik mijn vriendin en dan ga ik naar huis.

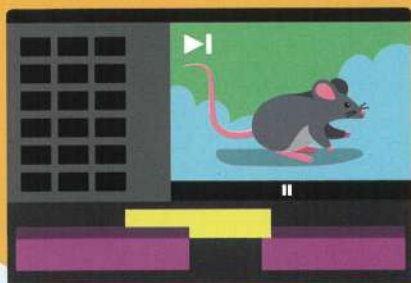

4

Ik neem mijn stem op terwijl ik over muizen praat. Ik deel feitjes en informatie, en ik maak ook een paar muizengrapjes. Mijn favoriete grap is: 'Waarom gebruiken olifanten geen computers? Omdat ze bang zijn van muizen!' In een vlog moet je veel van jezelf laten zien, zodat je volgers een band met je kunnen opbouwen. Ik sta bekend om mijn flauwe grapjes, dus ik zorg dat er in elke video een paar zitten.

5

Ik ben nog niet klaar! Nu ga ik mijn video bewerken. Met speciale software zet ik de opnames in de goede volgorde en voeg ik geluidsfragmenten, muziek en tekst toe. Een vlog met verzorgde filmpjes kan heel populair worden, maar het kost tijd, zorg en geduld om telkens weer de perfecte video te maken.

6

Eindelijk kan ik op de knop 'uploaden' klikken en mijn video met de rest van de wereld delen. Op mijn socials laat ik familie, vrienden en volgers weten dat er een nieuw filmpje van mij online staat. Ik moet veel moeite doen om mijn vlog bekend te maken. Daarom vraag ik aan het begin van elk filmpje of de kijkers het willen liken en zich op mijn vlog willen abonneren.

7

Aan het eind van de dag scroll ik door de commentaren van mijn kijkers. Onlangs heb ik suggesties gevraagd voor filmpjes. Interactie met je kijkers is belangrijk; het houdt ze geïnteresseerd en ze krijgen het gevoel dat ze betrokken zijn bij je vlog. Ik zie veel verzoekjes om een video te maken over Arnold, mijn leguaan. Die heeft blijkbaar een boel fans!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Ik vind het fantastisch om te praten met kijkers en fans van over de hele wereld.

MIN: Soms krijg ik vervelende reacties. Daar probeer ik me dan niks van aan te trekken, maar leuk is het niet. Gelukkig heb ik mijn familie en vrienden om me te steunen.

FILMREGISSEUR

Als filmregisseur maak je een film van een script. Je bepaalt hoe de scènes gefilmd worden, en je kiest de muziek, kostuums en locaties. Een gemonteerde film is pas definitief als jij je goedkeuring hebt gegeven. Ik ging naar de filmacademie en begon met het maken van korte films. Daarna was ik regie-assistent. Nu regisseer ik een grote film die zich afspeelt in de negentiende eeuw. Hij gaat over een Rotterdams gezin dat in Amerika op zoek wil naar een beter leven.

Aan het begin van een film zie je vaak de 'credits' met de naam van de regisseur, van de producent (en van de hoofdrolspelers). De regisseur heeft de leiding over het creatieve deel, de producent over het zakelijke deel. Denk daarbij aan de keuze van het script, het beheer van het budget en de marketing. Marketing is het bekendmaken van de film bij pers en publiek.

1

Het werk van een regisseur begint lang voor de start van de opnames. Samen met de art department heb ik onderzoek gedaan naar de tijdsperiode en de locatie van de film. Hoe zag alles er toen uit? Het eerste wat ik vandaag doe is checken of de set en alle rekwisieten in orde zijn.

2

Daarna bekijk ik het schema. De afdeling productie heeft ervoor gezorgd dat de juiste personen op het juiste moment op de juiste plaats zijn. Op de set vandaag zijn de hoofdrolspeler, de acteurs die zijn gezin spelen, figuranten die opdraven als dorpelingen, en de filmploeg met onder andere camera-mensen en geluids-technici.

3

De casting director heeft geweldige acteurs gecast, en ze zijn klaar voor de opnames. We hebben wat tijd, dus repeteren we de scène nog eens. Ik geef de acteurs aanwijzingen en laat hen de scène een paar keer op een andere manier spelen, tot ik vind dat hij perfect is. Acteurs moeten eindeloos geduld hebben, als ze een scène steeds opnieuw moeten doen. Soms vragen ze een extra aanwijzing. Die geef ik dan graag. Leiderschap en het talent om mensen te kunnen motiveren zijn onmisbaar in dit vak.

4

Daarna vertel ik de cameramensen hoe ik de scène in beeld gebracht wil hebben, als de moeder aan haar zoontje vertelt over het land waar ze naartoe gaan. We volgen het storyboard, dat is een overzicht met schetsen van alle filmscènes. Het is onder mijn leiding getekend door de storyboardtekenaar, met close-ups en wijde shots. Ik heb geleerd om goed te communiceren, zodat ik mijn ideeën en gedachten aan anderen kan overbrengen.

6

Ik ben blij met de opnames, maar ik wil er toch nog een. Ik wil dat de moeder huilt als het gezin zich klaarmaakt om te vertrekken. De actrice is het niet met me eens: zij denkt dat de moeder wel verdrietig is, maar te trots om dat te laten zien. Ik luister naar haar, maar ik blijf bij mijn buikgevoel. Als regisseur moet je vaak zulke knopen doorhakken.

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Ik ben betrokken bij het hele proces van een film, van script naar scherm, en ik vind het super als ieders harde werk wordt beloond.

MIN: Soms krijg ik te maken met een onverwachte tegenslag. Het weer dat niet meewerkt, tekst die niet lekker gaat of acteurs die ziek worden. Dan moeten we dat oplossen.

5

Zo, ik denk dat we klaar zijn om te filmen. Ik zit achter de camera en kijk toe terwijl hij loopt. Ik let op de acteurs, de belichting, de rekvisieten en de achtergrond. Als ik vind dat een scène af is, roep ik 'Cut!' We filmen vaak dezelfde scène meerdere keren, tot ik tevreden ben.

7

Deze laatste opname voelt helemaal goed. Ik ben enthousiast! Na de montage in de studio zal deze scène er fantastisch uitzien, dat weet ik zeker. Ik prijs de acteurs en vertel ze hoe blij ik ben. 'Het zit erop!' roep ik. Iedereen juicht na deze uitputtingsslag: tien uur filmen voor een scène van twee minuten. Dat is veel, maar ik stop pas als ik alles helemaal perfect vind.

RADIO-DJ

Vroeger maakte ik vaak lange ritten met mijn vader, en dan stond de radio in de auto altijd aan. Toen begon mijn liefde voor muziek! Ik deed een opleiding media en communicatie. Daar leerde ik dingen als met audioapparatuur omgaan en interviews houden. Ik liep stage bij een lokaal radiostation en daarna werkte ik bij een regionale omroep. Nu ben ik dj bij Qmusic, een populaire landelijke radiozender.

1

Ik ben om vijf uur al in de studio. Ik heb een ochtendprogramma, dus vroeg beginnen is normaal voor mij. Mijn programma begint om zeven uur. Eerst heb ik overleg met de programmadirecteur. Zij is verantwoordelijk voor alle programma's (ook het mijne). Samen lopen we de planning door. Het wordt een speciale uitzending, want ik ga een interview doen met een nieuwe popster.

3

Dan begint mijn uitzending. De tijd vliegt terwijl ik muziek draai en presenter. Ik draai ook verzoekjes van luisteraars en vertel dat we gedurende twee weken een nieuw spel gaan doen: ik laat de eerste drie seconden van een nummer horen en luisteraars mogen bellen als ze de titel weten. De winnaar mag naar de studio komen en samen met mij een programma presenteren.

2

Daarna praat ik met de muzikeredacteur. Die stelt de playlist samen, de lijst met nummers die we gaan draaien. Ik noteer wat ik tussen de nummers door wil zeggen. Ik zoek ook in het nieuws en op sociale media naar onderwerpen waar ik het in mijn programma over kan hebben. Ik praat vaak over nieuwe trends, actuele evenementen en muziek natuurlijk! Ik lees dat een populaire band uit elkaar gaat, en ik zet nog gauw een van hun nummers op de playlist.

5

Om tien uur is mijn programma afgelopen. Morgenvroeg ben ik weer present, maar vanmiddag werk ik ook nog: ik ga voor de zender naar een muziekfestival. Dat doe ik geregeld, want ik moet op de hoogte blijven van de nieuwste muziek.

Een dj moet een fijne stem hebben en een makkelijke prater zijn. Je praat immers constant tegen en met luisteraars. Zelfvertrouwen en een eigen stijl zijn ook belangrijk.

4

Het is tijd voor het interview met mijn gast. Ik heet hem welkom en we praten over zijn album, zijn leven en zijn inspiratiebronnen. Daarna draai ik een nummer van hem. Ik doe vaak interviews met sterren, en dan mag ik niet te veel onder de indruk raken. Ik moet steeds het hoofd koel houden!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Ik mag praten over mijn favoriete onderwerp: muziek!

MIN: Mijn programma is live, dus ik mag geen fouten maken. Dat geeft soms stress.

SESSIEMUZIKANT

Ik begon op de basisschool met fluit spelen en op de middelbare school ging ik er saxofoon bij doen. Ik ben dol op beide instrumenten, en ik wilde van mijn hobby mijn beroep maken. Nu ben ik sessiemuzikant. Ik neem in de studio muziek op voor bands, soloartiesten, tv-spots en films, maar ik speel soms ook live mee op concerten.

1

Deze ochtend ben ik in de studio met een popband die een nieuw album opneemt. Bij een paar nummers hebben ze een saxofonist nodig en daarvoor hebben ze mij ingehuurd.

Ik heb al eerder met hun platenmaatschappij gewerkt en ik heb blijkbaar een goede indruk gemaakt. Als freelancer werk ik voor mezelf, dus het is erg belangrijk om een goede naam op te bouwen.

2

De opname gaat goed. Ik lees de noten en speel mijn partijen vol vuur. De band twijfelt over een van de nummers en vraagt me of ik een beter idee heb. Ik improviseer wat met andere noten en ze vinden het geweldig.

Je hoeft voor dit werk niet per se een muziekopleiding te volgen, maar het helpt wel. Ik ben jong begonnen en ging daarna naar het conservatorium. Daar oefende ik veel met noten lezen en verschillende muziekstijlen. Ook leerde ik muziektheorie en -geschiedenis.

3

Weer thuis lees ik mijn mail en werk ik de administratie en de planning bij. Dan belt de platenmaatschappij van de popband. Ze waren onder de indruk van mijn spel en willen dat ik volgende zomer mee op tournee ga om de nummers die we vanmiddag hebben opgenomen live te spelen. Ik grijp het aanbod met beide handen aan.

Tournees zijn altijd heel gaaf!

4

Daarna concentreer ik me op mijn volgende klus. Ik ben gevraagd om de fluitpartij te spelen in een liedje voor een tv-spot. Als je meer dan één instrument bespeelt, heb je meer kans op werk. Ik heb de partituren al ontvangen, dus ik pak mijn fluit en repeteer een uurtje of drie. In dit vak kun je nooit genoeg oefenen!

MIJN BEROEP: PLUS- EN MINPUNTEN

PLUS: Ik werk met allerlei verschillende muzikanten en muziekstijlen.

MIN: Zelfs al wordt een nummer een monster-hit, dan weet nog niemand dat ik eraan meegewerkt heb!

Juli

Tournee!

DE IDEALE BAAN VOOR JOU

Er zijn zó veel beroepen in de wereld van film, tv en theater, dat het soms lastig kiezen is. Met deze beroepenwijzer ontdek je welke beroepen zouden passen bij jouw vaardigheden en interesses.

ER IS NOG MEER...

Je weet nu iets over een heleboel beroepen in de film, tv en podiumkunsten, maar er zijn er nog veel meer. Bijvoorbeeld de zeven op deze bladzijden. Sommige zijn al genoemd in dit boek, andere zijn misschien helemaal nieuw voor je.

SHOWRUNNER

Een succesvolle tv- of online serie loopt soms jarenlang, met honderden afleveringen. Er zijn enorm veel schrijvers, acteurs en andere medewerkers bij betrokken. Als showrunner heb je de leiding over de hele serie. Je zorgt dat elke aflevering op tijd af is, bewaakt het budget, houdt de acteurs tevreden en ziet erop toe dat de rest van de ploeg zijn werk goed doet. Het is een baan voor een echte leider.

CIRCUSARTIEST

Circusartiesten vermaken het publiek met ongelooflijke acts. Denk aan acrobaten, koorddansers, trapeze-artiesten en luchtacrobaten. Als circusartiest besteed je veel tijd aan acts bedenken en oefenen. Je treedt bijvoorbeeld op op festivals, in theaters of op cruiseschepen, solo of in een groep. Hou je van reizen, lichamelijke uitdaging en spanning, dan is dit misschien een beroep voor jou!

SONGWRITER

Als professionele songwriter schrijf je liedjes voor zangers en bands. Veel beroemde artiesten werken samen met songwriters, vaak hebben ze zelfs een vaste songwriter. Sommige songwriters schrijven alleen muziek of tekst, andere doen beide. Je kunt voor jezelf werken en je songs verkopen, maar je kunt ook een baan hebben bij een muziekuitgever. Je moet creatief zijn en goede teksten en/of muziek kunnen schrijven.

EVENTMANAGER

Ga je wel eens naar een muziek- of kunstenfestival? Zulke grote evenementen gebeuren niet vanzelf. Iemand boekt de artiesten, reserveert de locatie, informeert de media, regelt de kaartverkoop, stuurt de medewerkers aan, zorgt dat tijdens het evenement alles op rolletjes verloopt en organiseert de schoonmaak achteraf. Dit is absoluut een baan voor een organisatietalent!

FILMEDITOR

Films en series worden in kleine stukjes per scène, in shots en takes, opgenomen. Als filmeditor bekijk je met de regisseur alle aparte opnames (de ruwe shots) en samen beslissen jullie welke stukjes gebruikt moeten worden. Soms gebruik je maar een seconde of minder uit een opname! Met editing software plak je beeld en geluid aan elkaar tot één vloeiende film of aflevering. Dit is een perfect beroep als je creatieve en technische vaardigheden wilt combineren.

FILMMUZIEKCOMPONIST

Muziek speelt een grote rol in een film. Ze kan de sfeer bepalen en gevoelens oproepen bij de kijkers. Daarom worden belangrijke scènes vaak begeleid door spannende, ontroerende of meeslepende muziek. Als filmmuziekcomponist werk je nauw samen met de regisseur. Die kiest welke scènes muziek moeten krijgen en welke sfeer die moet oproepen. Daarna schrijf jij de muziek en neem je die op met een orkest of met muzieksoftware. Hou je van muziek en werk je graag in een team, dan is dit misschien een beroep voor jou.

SPOKEN WORD ARTIEST

Een spoken word artiest is een echte woordkunstenaar. Hou je van taal, dan is dit misschien iets voor jou. Je draagt verhalen en gedichten voor, van jezelf of van anderen. Soms met muziek erbij. Om succes te hebben als spoken word artiest moet je creatief zijn en durven spreken voor een zaal vol toeschouwers.